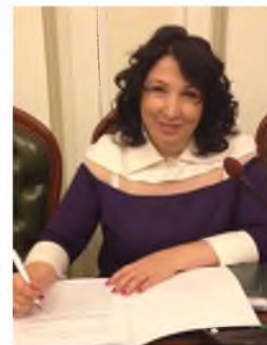

О. С. Панасенко
кандидат с.-г. наук, старший
викладач кафедри ґрунтознавства,
Харківський національний аграрний
університет ім. В.В. Докучаєва
zhernova2007@rambler.ru

УДК [631.445.41:631.417]:631.8

Р. Ю. Усата
аспірант кафедри ґрунтознавства,
Харківський національний аграрний
університет ім. В.В. Докучаєва
usatayarimma@ukr.net

МІНЛИВІСТЬ ЯКІСНОГО СКЛАДУ ОРГАНІЧНОЇ ЧАСТИНИ ЛУЧНО-ЧОРНОЗЕМНОГО ҐРУНТУ ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ УДОБРЕННЯ

Анотація. Досліджено вміст загального гумусу і якісний склад органічної частини ґрунту, а саме уміст власне гумусових речовин і уміст детриту в лучно-чорноземному ґрунті за різних систем удобрення. На підставі проведених досліджень встановлено, що органо-мінеральна система удобрення сприятливіша для збільшення вмісту загального гумусу в лучно-чорноземному ґрунті. Застосування лише органічних добрив підвищує уміст гумусу переважно у верхньому шарі ґрунту. Мінеральна система удобрення діє на утворення і накопичення загального гумусу дещо гірше, але на більшу глибину. Уміст такого компоненту, як детрит, що є основою для стійкості структурних макроагрегатів чорноземних ґрунтів, за органо-мінеральних систем удобрення має найвищі показники, при чому, чим більша кількість органічних і мінеральних добрив, тим краще показники вмісту детриту у складі органічної частини ґрунту. Це стосується не тільки шару ґрунту 0-10 см, але й усієї досліджуваної товщі ґрунту. Застосування на лучно-чорноземних ґрунтах лише органічних або мінеральних добрив призводить до накопичення власне гумусових речовин і детриту в меншій кількості. Склад різних компонентів органічної частини ґрунту за різного способу удобрення змінюється, що суттєво впливає на багатство елементами мінерального живлення та оструктурування ґрунту, а також на регулювання поживного, водного, повітряного та теплового режимів.

Ключові слова: органічна частина ґрунту, лучно-чорноземний ґрунт, система удобрення, гумус, детрит, власне гумусові речовини.

О. С. Панасенко

кандидат сельскохозяйственных наук, старший преподаватель кафедры почвоведения
Харьковский национальный аграрный университет им. В.В. Докучаева

Р. Ю. Усатая

аспирант кафедры почвоведения
Харьковский национальный аграрный университет им. В.В. Докучаева

ІЗМЕНЧИВОСТЯ КАЧЕСТВЕННОГО СОСТАВА ОРГАНІЧЕСЬКОЇ ЧАСТИ ЛУГОВО-ЧОРНОЗЕМНОЇ ПОЧВИ ПРИ РІЗНИХ СИСТЕМАХ ПРИМЕНЕННЯ УДОБРЕНЬ

Аннотация. Исследовано содержание общего гумуса и качественный состав органической части почвы, а именно содержание собственно гумусовых веществ и содержание детрита в лугово-черноземной почве при различных системах удобрения. На основании поведенных исследований установлено, что органо-минеральная система удобрения наиболее благоприятная для увеличения содержания общего гумуса в лугово-черноземной почве. Применение только органических удобрений повышает содержание гумуса в основном в верхнем слое почвы. Минеральная система удобрения действует на образование и накопление общего гумуса несколько хуже, но на большую глубину.

Содержание такого компонента, как детрит, является основой для устойчивости структурных макроагрегатов черноземных почв, при органо-минеральных системах удобрения имеет высокие показатели, причем, чем больше количество органо-минеральных удобрений, тем лучше показатели содержания детрита в составе органической части почвы. И это касается не только шара 0-10 см, но и всей исследуемой толще почвы. Применение на лугово-черноземных почвах исключительно органических или минеральных удобрений приводит к накоплению собственно гумусовых веществ и детрита в меньшем количестве.

Состав различных компонентов органической части почвы при различных системах применения удобрения меняется, что существенно влияет на богатство элементами минерального питания растений и оструктурирование почвы, а следовательно и на регулирование питательного, водного, воздушного и теплового режимов почвы.

Ключевые слова: органическая часть почвы, лугово-черноземные почвы, система применения удобрений, гумус, детрит, собственно гумусовые вещества.

O. S. Panasenko

PhD of Agricultural Sciences, Senior Lecturer, Department of Soil Science
Kharkiv national agrarian university named after V.V. Dokuchayev

R. Y. Usata

Graduate student, Department of Soil Science
Kharkiv national agrarian university named after V.V. Dokuchayev

THE VARIABILITY OF QUALITATIVE COMPOSITION OF ORGANIC PART OF THE MEADOW CHERNOZEM UNDER DIFFERENT FERTILIZING SYSTEMS

Abstract. Investigated the content of total humus and quality of organic part of the soil. Namely, the content of the actual content of humic substances and detritus in the meadow-chnozem soil under different fertilization systems. Based on the

behavior of the studies found that to increase the total content of humus in meadow chernozem soil most favorable it is organo-mineral system fertilizer. Application only organic fertilizers the humus content increases mainly in the upper soil layer. The mineral system fertilizer acts on the formation and accumulation of humus in general a little bit worse, but to a greater depth.

The content of a component such as detritus, is the basis for the stability of macroaggregates of chernozem, with organo-mineral fertilizer systems is high, if plenty of organic and mineral fertilizer the higher content of detritus in the soil organic matter. And this applies not only 0-10 cm soil layer, but for the entire thickness of the soil of study. Applying on meadow chernozem soils exclusively organic or mineral fertilizers, occurs to accumulation of the actual humic substances and detritus in smaller amounts.

The composition of the various components of soil organic matter varies at different ways of fertilizer. This greatly affects the of structure formation and on the content of mineral nutrients for plants. And consequently the regulation of nutrient regime, water regime, air regime and thermal regime in soil.

Keywords: organic part of the soil, meadow chernozems, fertilizers, humus, detritus, actualy humic substances.

Постановка проблеми. У процесі сільськогосподарського використання родючість ґрунтів помітно знижується, що зумовлено, передусім, їх дегуміфікацією. Змінюється їх фізичний стан, що підсилює інтенсивність розкладу органічних решток та мінералізацію гумусу. Зростає й вилучення продукції в агроценозах. Це супроводжується послабленням процесів синтезу гумусових речовин та зниженням потенційної родючості ґрунтів. У літературі дуже мало відомостей про вміст детриту та його роль у складі органічної частини ґрунтів, умови накопичення та особливості подальшої переробки ґрунтовими мікроорганізмами. Тому питання про зміни якісного складу органічної частини чорноземів за різних систем удобрення викликає певний інтерес і нині є досить актуальним.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У першій половині ХХ ст. увагу вчених звернуло на себе питання про кількісний опис органічної частини ґрунту. Але, основну увагу тоді приділяли процесам мінералізації органічної частини ґрунту. Було відомо тільки те, що гумусоутворення йде інтенсивно в перші дні трансформації органічних решток.

Роботи Л. М. Александрової [1, 2] зробили певний внесок у вирішення цього питання. В подальшому основна увага приділялась вивченню процесів гумусоутворення з структурних і ґрунтового-генетичних поглядів. Але роботи що до вивчення кількісних характеристик процесів трансформації органічних речовин у ґрунті продовжуються.

Основні закономірності утворення та накопичення гумусу в різних ґрунтах сформульовані і широко висвітлені в роботах С. А. Ваксмана [3, 4], І. В. Тюріна [5], М. М. Конової [6], В. В. Пономарьової [7], Л. М. Александрової [1], Д. С. Орлова [8], М. І. Лактіонова [9] та інших учених.

Вивчення процесів і режимів у ґрунтах природних екосистем є дуже важливим для моделювання їх у агроценозах і системах землеробства, спрямованих на одержання органічної (екологічно чистої) продукції. Це стосується також земель, що підлягають виведенню з ріллі під залуження та заліснення при перегляді структури земельних угідь. При впровадженні сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур слід створювати такі умови в агроценозах, які б забезпечували відтворення родючості ґрунту та додатний баланс гумусу в сівозмінах [11].

Об'єкти та методика досліджень. Об'єктом досліджень є лучно-чорноземний ґрунт, за різних систем удобрення, Агрономічної дослідної станції Національного університету біоресурсів і природокористування України у Київській області. Варіанти: контроль, органічна система удобрення, мінеральна система удобрення, органічно-мінеральна система удобрення, органічно-мінеральна одинарна система удобрення, органічно-мінеральна полуторна система удобрення. Територія об'єкту досліджень у Васильківському районі лежить в північній частині Лісостепу й межує з південними районами зони Полісся. Васильківський район знаходиться на території помірно-теплого, помірно-зволоженого агрокліматичного підрайону Київської області.

Профіль лучно-чорноземного карбонатного грубо-пилувато-легкосуглинкового на лесовидному суглинку ґрунту характеризується такими показниками:

H1 (0-40 см) — гумусовий перший, темно-сірий,

вологий, крупно-пилувато-легкосуглинковий, порохувато-грудкуватий, рихлий, є велика кількість коренів трав'яної рослинності, ущільнений, перехід малопопінний;

H2K (40-60 см) — гумусовий другий, темно-сірий, але світліший за H1, вологий, крупно-пилувато-легкосуглинковий, грудкуватозернистий, ущільнений, скипає від HС1, перехід поступовий;

HPK (60-70 см) — верхній перехідний, добре гумусований, темно-сірий, вологий, грудкуватозернистий, ущільнений, багатовкротин, видимих карбонатів немає, перехід поступовий;

PhgK (70-135 см) — нижній перехідний, нерівномірний і слабо гумусований, карбонатний, буруватозірий, крупно-пилувато-легкосуглинковий, горіхувато-зернистий, ущільнений, сильно переритий землеріями, по ходу коренів присутні борошністі виділення карбонатів, з глибини 130 см починається оглеєння, яке проявляється у вигляді сизуватих та іржавих плям, в нижній частині в'язкий, перехід ясний;

PgIk (135-180 см) — лесовидний карбонатний суглинок, і глибше сизувато-жовтий, оглеєний, мокрий, в'язкий, багатовкротин, легкосуглинкового гранулометричного складу.

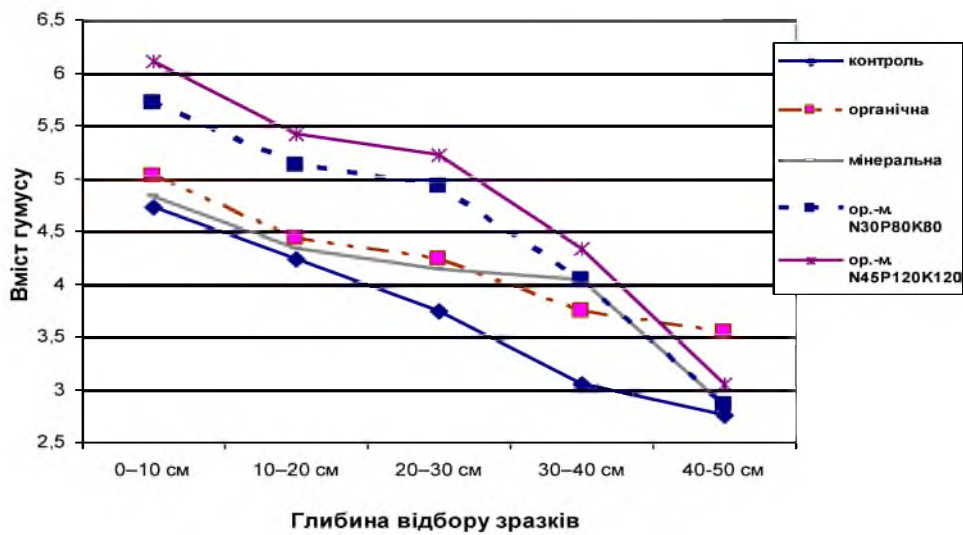
Реакція ґрунтового розчину сприятлива для росту і розвитку більшості сільськогосподарських культур Лісостепової зони. Ці ґрунти характеризуються порівняно високим вмістом CaCO₃ та мають високу вбирну здатність, що обумовлює порівняно високий вміст гумусу і легкосуглинковий гранулометричний склад.

Методи дослідження. Визначено вміст загального гумусу - за методом І. В. Тюріна в модифікації С. М. Сімакова (ДСТУ 4289:2004), вміст власне гумусових речовин (ВГР) і детриту модифікованим методом Шпрингера [13].

Результати досліджень та їх обговорення. Результати визначення вмісту загального гумусу у лучно-чорноземі розорюваному ґрунті за різних систем удобрення показали, що на відміну від органічної системи удобрення, де добрива діють на збільшення загального гумусу переважно у шарі ґрунту 0-30 см, внесення тільки мінеральних добрив відображається на збільшенні вмісту загального гумусу і на глибині (рис. 1). Найбільш суттєве збільшення вмісту загального гумусу спостерігається за органічно-мінеральних систем удобрення. За полуторної органічно-мінеральної системи удобрення у 0-10 см шарі ґрунту вміст його становить 6,10%, це на 1,4 % більше ніж на варіанті контролю.

Ця система удобрення найбільш позитивно впливає на збільшення вмісту загального гумусу. Внесення тільки органічних добрив сприяє збільшенню кількості загального гумусу, але переважно у верхньому шарі ґрунту. Мінеральні добрива діють на утворення і накопичення загального гумусу в лучно-чорноземному ґрунті дещо гірше, але на більшу глибину, ніж органічні добрива.

Визначення показали, що вміст детриту на контролі у шарі ґрунту 0-10 см складає 2,18%, який поступово з глибиною знижується, і вже у шарі 40-50 см становить 0,41% (рис. 2). Тут спостерігається найменший вміст детриту порівняно з іншими варіантами. Що стосується власне гумусових речовин, то порівняно з вмістом детриту вони складають більшу частину. Так у шарі 0-10 см їх кількість складає 2,54 %, а у шарі 40-50 см – 2,35 %, тобто з глибиною їх кількість не змінюється.

$HR_{05} = 0,31$

Рис. 1. Уміст загального гумусу в лучно-чорноземному ґрунті за різних систем удобрення, %

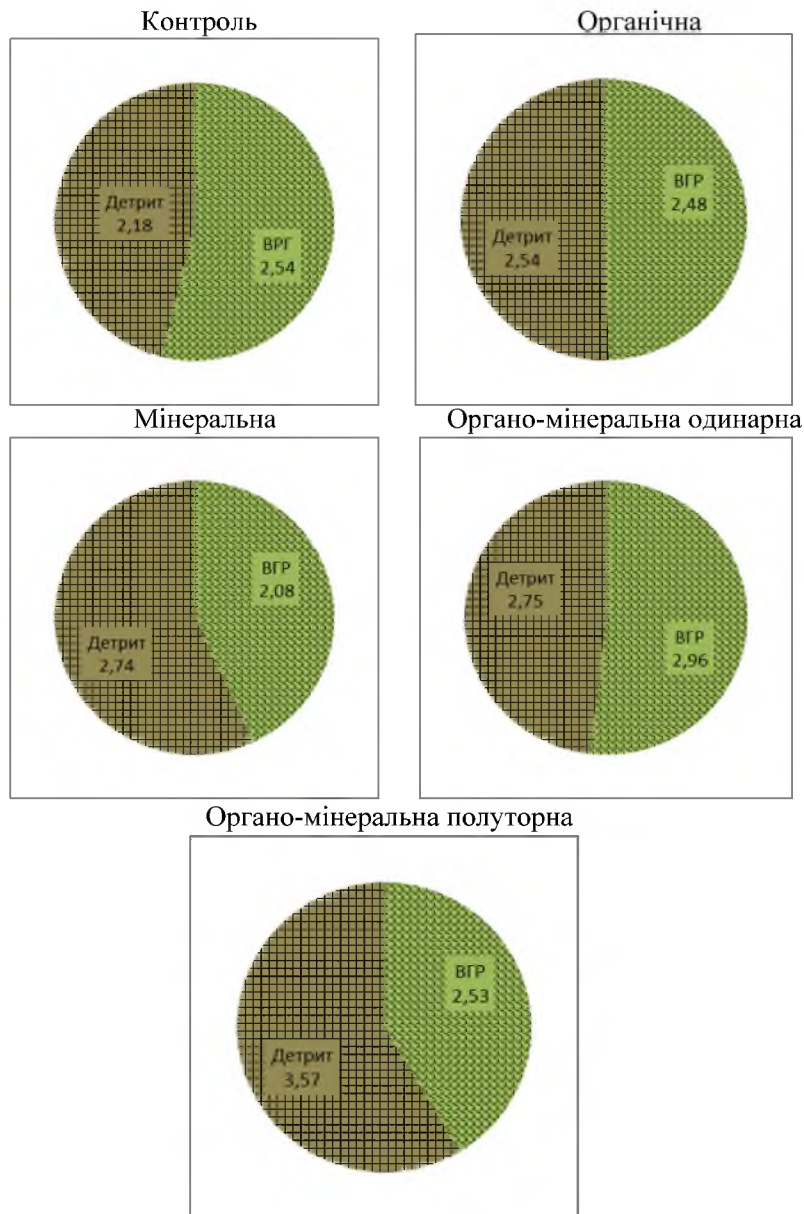

Рис. 2. Уміст ВГР і детриту в лучно-чорноземному ґрунті за різних систем удобрення в шарі 0-10 см, %

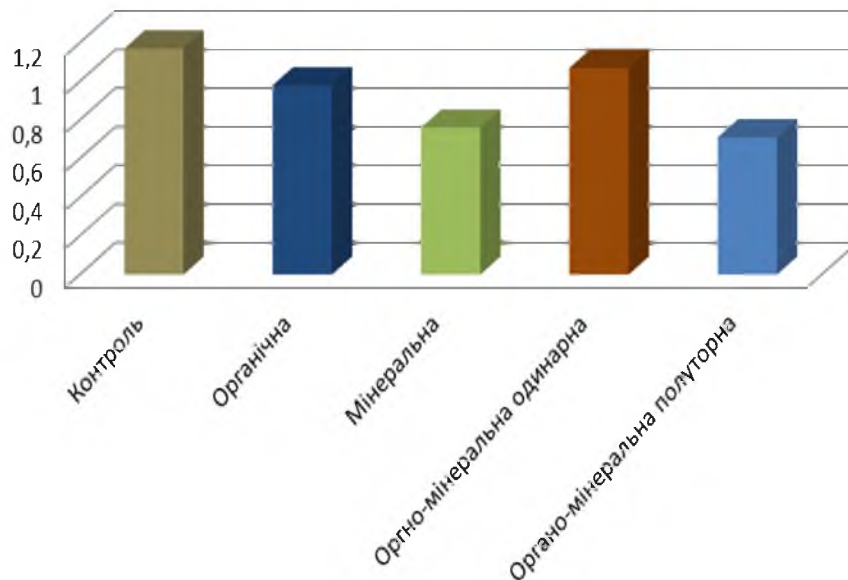

Рис. 3. Співвідношення ВГР: детриту в лучно-чорноземному ґрунті в шарі 0–10 см за різних систем удобрення

За органічної системи удобрення, порівняно з контролем, у лучному чорноземі, спостерігається підвищення вмісту детриту у складі загального гумусу. Кількість власне гумусових речовин у шарі 0–10 см тут становить 2,48 %, у більш глибоких шарах (20–50 см) спостерігається більша кількість власне гумусових речовин ніж детриту. Варіант з мінеральною системою удобрення має найвищий уміст детриту у шарі 0–10 см (2,74%). З глибиною уміст детриту змінюється не рівномірно, нижні шари ґрунту мають більше детриту, ніж вище розташовані. За вмістом власне гумусових речовин цей варіант характеризується поступовим зменшенням їх кількості з глибиною майже у два рази.

У варіанті органно-мінеральної системи удобрення з повною дозою NPK ($N_{30}P_{80}K_{60}$) проявляється дещо інша залежність за вмістом детриту у складі загального гумусу. Порівняно з попередніми варіантами у верхньому шарі (0–10 см) цього варіанту уміст детриту помітно збільшується і становить 2,75 %. Кількість власне гумусових речовин все ж залишається більша відносно кількості детриту у верхньому шарі (2,96 %), а з глибиною різко знижуються і в шарі ґрунту 30–40 см вміст ВГР становить 2,95 %.

За органно-мінеральної системи удобрення з півторною дозою NPK ($N_{45}P_{120}K_{120}$) спостерігається найвищий уміст детриту, це стосується усієї досліджуваної товщі ґрунту. Так, у шарі 0–10 см уміст детриту складає 3,57 %. З глибиною уміст детриту знижується рівномірно. За вмістом власне гумусових речовин цей варіант характеризується поступовим зменшенням їх кількості з глибиною більше ніж на 1 %.

Вважається, що накопичення гумусу в ґрунтах агроценозів істотно не змінилося щодо цілинних варіантів. Різниця у вмісті гумусу між ними (10–18 %) складається за рахунок мінералізації детриту [11]. Агротурбація (розорювання) цілинних чорноземів та їх використання в сільському господарстві призводить до зниження вмісту ВГР, яке відбувається, перш за все, за рахунок мінералізації найменш стійкого, в умовах доброї аерації, компонента органічної частини цих ґрунтів – детриту [13].

Резюмуючи проведені дослідження, можна стверджувати, що найкраща система удобрення лучно-чорноземного ґрунту, для накопичення різних компонентів органічної частини ґрунту є органно-мінеральна система удобрення з півторною дозою – $N_{45}P_{120}K_{120}$. Це також буде сприяти поліпшенню структурного стану цього ґрунту.

Розглядаючи співвідношення вмісту власне гумусових речовин і детриту в лучно-чорноземному ґрунті за різних систем удобрення, спостерігається зниження співвід-

ношення вмісту ВГР і вмісту детриту на всіх удобрюваних ділянках порівняно з контролем (рис. 3). Особливо це стосується варіантів з мінеральною і органно-мінеральною півторною системами удобрення, що свідчить про мінливість якісного складу органічної частини ґрунту залежно від якості і кількості добрив.

Висновки. На збільшення вмісту загального гумусу в лучно-чорноземному ґрунті у Київській області найбільш позитивно впливає півторна ($N_{45}P_{120}K_{120}$) доза добрив за органно-мінеральної системи удобрення. Внесення тільки органічних добрив сприяє збільшенню кількості загального гумусу, але переважно у верхньому шарі ґрунту. Мінеральні добрива діють на утворення та накопичення загального гумусу в лучно-чорноземному ґрунті дещо гірше, але на більшу глибину ніж органічні добрива.

Уміст детриту в лучно-чорноземному ґрунті за різних систем удобрення на контролі складає найменше значення з усіх досліджуваних варіантів. За органічної і мінеральної системи удобрення вміст детриту збільшується на 0,4 і 0,6 %. У лучно-чорноземному ґрунті за органно-мінеральних систем удобрення вміст детриту має найвищі показники, при чому чим більша доза добрив, тим краще показники вмісту детриту в складі органічної частини ґрунту. Це стосується не тільки шару 0–10 см, але й усієї досліджуваної товщі ґрунту.

За вмістом власне гумусових речовин за різних систем удобрення спостерігається дещо інша тенденція: найменша кількість ВГР спостерігається у варіанті з мінеральною системою удобрення. Органічна система удобрення і органно-мінеральна півторна система за вмістом ВГР у ґрунті подібні до варіанту контролю. Найбільший вміст власне гумусових речовин спостерігається у варіанті з органно-мінеральною одинарною системою удобрення. Потрібно зазначити, що з глибиною уміст власне гумусових речовин зменшується на всіх досліджуваних ділянках крім органічної системи удобрення.

Визначення вмісту загального гумусу, власне гумусових речовин і детриту у лучно-чорноземному ґрунті свідчить, що якість органічної частини ґрунту за різного способу удобрення змінюється. За органно-мінеральної системи удобрення такого компонента, як детрит, більше у складі органічної частини ґрунту, особливо коли дози мінеральних добрив дещо підвищені. Застосування на лучно-чорноземних ґрунтах виключно органічних або мінеральних добрив призводить до накопичення власне гумусових речовин і детриту у меншій кількості, що негативно буде відображатися на балансі поживних речовин та структурному стані ґрунту.

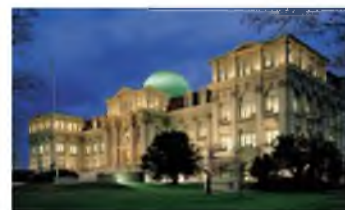
Література

1. Александрова Л. Н. Влияние условий трансформации на соотношения процессов минерализации и гумификации растительных остатков / Л. Н. Александрова, М. Ф. Люжин // Гумус и биологическая аккумуляция элементов в почве: зап. Ленингр. с.-х. ин-та. — 1966. — Т. 105. — С. 19—28.
2. Александрова Л. Н. Процессы гумусообразования в почве / Л. Н. Александрова // Зап. Ленингр. с.-х. ин-та. — 1970. — Т. 142. — С. 26—82.
3. Waxman S. A. The composition of natural organic materials and their decomposition in the soil / S. A. Waxman, F.G. Tenney // Soil Sci. — 1927. — V. 24(2). — P. 317—324.
4. Waxman S. A. Influence of temperature and moisture upon the nature and extent of decomposition of plant residues by microorganisms / S. A. Waxman, F. C. Geretsen // Ecology. — 1931. — V. 121. — P. 33—36.
5. Тюрин И. В. Органическое вещество почв и его роль в почвообразовании плодородия / И. В. Тюрин. — М. ; Л., 1937. — 288 с.
6. Кононова М. М. Органическое вещество почвы. Его природа, свойства и методы изучения / М. М. Кононова. — М.: Изд-во АН СССР, 1963. — 314 с.
7. Пономарева В. В. Гумус и почвообразование / В. В. Пономарева, Т. А. Плотникова. — Л. : Наука, 1980. — 221 с.
8. Орлов Д. С. Гумусовые кислоты почв и общая теория гумификации / Д. С. Орлов. — М. : Изд-во Москов. ун-та, — 1990. — 875 с.
9. Лактионов Н. И. Органическая часть почвы в агрономическом аспекте : монография / Н. И. Лактионов / Харьк. гос. аграр. ун-т им. В. В. Докучаева. — Харьков, 1998. — 122 с.
10. Капштик М.В. Відтворення органічної речовини чорноземів як передумова органічного виробництва / М. В. Капштик // Вісник аграр. науки. — 2009. — № 9. — С. 8—13.
11. Полупан М. І. Функціонально-екологічні параметри ґрунтоутворення, його діагностика та класифікація / М. І. Полупан // Агрохімія і ґрунтознавство: міжвід. темат. наук. зб. : [«Ґрунти - екологія - продовольство»]. — Харків, 1998. — Ч. 1. — С. 32—37. — (Спецвип. до V з'їзду УТГА).
12. Панасенко О. С. Формування структурних агрегатів чорноземів типових різного господарського використання» / О. С. Панасенко, А. А. Акопян // Матеріали наук.-практ. конф. студентів, слухачів магістратури та аспірантів ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 10-11 квітня 2013 р. — Харків, 2013. — №1. — С.8—10.
13. Практикум з ґрунтознавства: навч. посібник / Д. Г. Тихоненко, В. В. Дегтярьов, С. В. Крохін [та ін.]; за ред. проф. Д. Г. Тихоненка, В. В. Дегтярьова.— Харків: Майдан, 2009.— 448 с.

References

1. Aleksandrova L. N. Vliyanye uslovyi transformatsyy na sootnoshenye protsessov myneralizatsyy y humyfykatsyy rastytelnykh ostatkov / L.N. Aleksandrova, M. F. Liuzhyn // Humus y byolohycheskaia akkumulatsiya elementov v pochve: zap. Lenynhr. s.-kh. yn-ta. — 1966. — T. 105. — S. 19—28.
2. Aleksandrova L. N. Protsessy humusoobrazovaniya v pochve / L.N. Aleksandrova // Zap. Lenynhr. s.-kh. yn-ta. — 1970. — T. 142. — S. 26—82.
3. Waxman S. A. The composition of natural organic materials and their decomposition in the soil / S. A. Waxman, F.G. Tenney // Soil Sci. — 1927. — V. 24(2). — P. 317—324.
4. Waxman S. A. Influence of temperature and moisture upon the nature and extent of decomposition of plant residues by microorganisms / S. A. Waxman, F.C. Geretsen // Ecology. — 1931. — V. 121. — P. 33—36.
5. Tiurnyn Y. V. Orhanycheskoe veshchestvo pochvy y eho rol v pochvoobrazovanii plodorodiy / Y. V. Tiurnyn. — M. ; L., 1937. — 288 s.
6. Kononova M. M. Orhanycheskoe veshchestvo pochvy. Eho pryroda, svoystva y metody yzucheniya / M. M. Kononova. — M.: Yzd-vo AN SSSR, 1963. — 314 s.
7. Ponomareva V. V. Humus y pochvoobrazovaniye / V. V. Ponomareva, T. A. Plotnykova. — L. : Nauka, 1980. — 221 s.
8. Orlov D. S. Humusovyye kysloty pochvy y obshchaia teoriya humyfykatsyy / D.S. Orlov. — M. : Yzd-vo Moskov. un -ta, — 1990. — 875 s.
9. Laktyonov N. Y. Orhanycheskaia chast pochvy v ahronomycheskom aspekte : monohrafiya / N. Y. Laktyonov / Khark. hos. ahrar. un-t im. V. V. Dokuchaeva. — Kharkov, 1998. — 122 s.
10. Kapshytyk M.V. Vidtvorennia orhanichnoi rechovyny chornozemiv yak peredumova orhanichnoho vyrobnytstva / M. V. Kapshytyk // Visnyk ahrar. nauky. — 2009. — № 9. — S. 8—13.
11. Polupan M. I. Funktsionalno-ekolohichni parametry gruntotvorennia, yoho diahnostyka ta klasyfikatsiia / M. I. Polupan // Ahrokhimiia i gruntotznavstvo: mizhvid. temat. nauk. zb. : [«Grundy - ekolohiia - prodovolstvo»]. — Kharkiv, 1998. — Ch. 1.— S. 32—37. — (Spetsvyp. do V zizdu UTHA).
12. Panasenko O. S. Formuvannia strukturnykh ahrehativ chornozemiv typovykh riznogo hospodarskoho vykorystannia» / O. S. Panasenko, A. A. Akopian // Materialy nauk.-prakt. konf. studentiv, slukhachiv mahistratury ta aspirantiv KhNAU im. V. V. Dokuchaieva, 10-11 kvitnia 2013 r. — Kharkiv, 2013. — №1. — S.8—10.
13. Praktikum z gruntotznavstva: navch. posibnyk / D.H. Tykhonenko, V.V. Dehtiarov, C.V. Krokhin [ta in.]; za red. prof. D.H. Tykhonenka, V.V. Dehtiarova.— Kharkiv: Maidan, 2009.— 448 s.

Науковий гербарій Уманського НУС zareєстровано в Index Herbariorum (New York)

Index Herbariorum (IH) є найкрупнішою світовою базою гербаріїв. Нині у світі нараховується близько 3000 гербаріїв, якими опікується біля 12 000 фахівців. У сукупності гербарії світу містять більше 350 000 000 зразків задокументованої рослинності за останні 400 років. Index Herbariorum здійснює кураторство цим важливим ресурсом з метою використання в наукових цілях та задля збереження біорізноманіття.

Індекс Herbariorum (IH) документує місце розташування гербарію, його кількісні характеристики (наприклад, кількість і тип зразків), дату заснування, а також контактну інформацію. До IH можуть потрапити лише ті гербарії, що продемонстрували доступність широкому колу вчених та активне використання в науковій роботі.

Науковий гербарій УНУС належить до найстаріших гербаріїв України. Він містить унікальні колекції рослин, окремі з яких становлять світове надбання, оскільки не оприлюднені в жодній з інших колекцій світу. Тому рішення про включення Наукового гербарію УНУС до світової бази IH було прийняте беззаперечно. У відповідності до вимог IH, Науковому гербарію УНУС присвоєно унікальний ідентифікатор (акронім) – UM, за яким його можна буде відслідковувати (http://sweetgum.nybg.org/science/ih/herbarium_list.php?col_NamOrganisationAcronym=UM).

Користуючись нагодою, висловлюємо слова щирої вдячності доктору Барбарі М. Тьер, директору гербарію NYBG (Нью-Йоркського Ботанічного саду), редактору IH, за співпрацю та бажаємо Науковому гербарію УНУС плідної роботи в колі наукової спільноти гербаріїв світу.